

Odense Amts 1ste Valgkreds (Nanke). Det er jo dog et Spørgsmaal, om det ikke maa siges, at Adgangen til Viborg og Rejserne fra Viborg ifølge denne Bys mere centrale Beliggenhed vil falde mange Indbyggere i Jylland meget lettere og bekvemmere end Rejsen til og fra Aarhus, særlig naar det jydsk Jernbanenet, dels ved de Jernbaner, der ere vedtagne, og dels ved, hvad Fremtiden kan bringe, er blevet udviklet hen imod større Fuldkommenhed. Det er imidlertid et Spørgsmaal, jeg ganske skal henstille til det kommende Udvalgs Overvejelse.

Lige over for den Besparelse, den sidste Kommission paa dette Punkt har indført, og lige over for den store Besparelse, jeg indrømmer den har indført ved Afskaffelsen af den tidligere paatænkte Retsskriverinstitution, staar en betydelig Udgiftsforøgelse gennem det store Antal Underretskredse, der er foreslaaet. Jeg maa sige, at jeg paa dette Punkt er enig med det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe), naar han mener, at man vilde i meget betydelig Omfang kunne indskrænke Antallet af Underretskredse ved at gøre de paatænkte Kredse større, og ogsaa den Udvej til at kunne gøre Underretskredsene væsentlig større, at man kunde lægge adskillige af de Forretninger, der nu betragtes som judicielle, ind under Øvrigheden, forekommer mig at være rigtig og vel-tænkt. Selvfølgelig vil det jo saa medføre en Forandring i forskellige af de nugældende Regler, saa at det virkelig bliver Administrationssager og ikke mere Domsstolssager. Deriblandt maa selvfølgelig i saa Fald ogsaa en væsentlig Forandring i vort nuværende Tinglæsnings-system og i Skøde- og Pantevæsenet i det hele finde Sted. Naar det ærede Medlem mente, at Retsreformen ikke vilde kunne træde i Kraft, før en Omordning af Tinglæsningsvæsenet havde fundet Sted, er jeg for saa vidt enig med ham, som man selvfølgelig, hvis man vil lægge Skøde- og Pantevæsenet ind under Øvrigheden, maa have en Omordning deraf nødvendigvis samtidig med, at Retsreformen træder i Kraft. Derimod er jeg ikke ganske enig med ham i, at man, hvis Skøde- og Pantevæsenet ikke lægges ind under Øvrigheden, med Nødvendighed maa have en Omordning deraf, samtidig med at Retsreformen træder i Kraft. Meget ønskelig kan en saadan Omordning alligevel være, men nødvendig ser jeg dog ikke, den i saa Fald er. Men vi ere for saa vidt enige, som jeg med ham er enig i, at heldigt vilde det være, om

man kunde henlægge Skøde- og Pantevæsenet under Øvrigheden, hvilket altsaa vilde nødvendiggøre en Reform samtidig af hele dette Omraade, og ligeledes er jeg enig med ham i, at de fleste af de andre Forhold, som han nævnte, samtidig kunde ved passende Forandringer i de gældende Regler henlægges under Øvrigheden, saaledes at man derved vilde komme til i meget væsentlig Grad at indskrænke Omfanget af de Forretninger, som vilde paa-hvile Underretsdommerne, hvilket jo igen vilde medføre, at man i meget væsentlig Grad kunde forøge Størrelsen af Underretskredsene og dermed formindske deres Antal. Det forekommer mig, at det f. Eks. var en naturlig Tanke, som, om jeg ikke mindes fejl, var foreslaaet af eller i alt Fald var fremkommet i den tidligere Kommission, at alle de Underretskredse, der ligge her omkring Kjøbenhavn, henlægges under den Stadsret eller Underret, der bliver at oprette her i Kjøbenhavn. Det vilde selvfølgelig kunne medføre Nødvendigheden af et noget større Personale, men dog vilde der sikkert derved kunne opnaas væsentlige Besparelser i Forhold til det nu forelagte Forslag. Forholdet er jo nu det, i alt Fald naar man ser bort fra Frederiksbergs Birk, at alle de Personer, der bo i de nuværende Birker omkring Kjøbenhavn, naar de skulle møde i Retten, dog skulle ind og møde paa Kjøbenhavns Grund, saaledes at Ulejligheden for dem ikke vil blive en smule større, hvis de i Stedet for at møde i deres selvstændige Birkeret eller selvstændige Underret komme til at møde i en for dem og Kjøbenhavn fælles Underret, og Forholdene paa Frederiksberg og i Kjøbenhavn ere jo i den Grad ensartede, saa at det ogsaa af den Grund synes mig at kunne være naturligt, at ogsaa Frederiksberg henhørte under Underretten i Kjøbenhavn.

Jeg skal naturligvis ikke paa dette Stadium af Forhandlingerne opholde det høje Ting med en Gennemgang af, hvorledes man kunde tænke sig samtlige Landjurisdiktioner omordnede, men jeg ønsker dog at nævne endnu et Eksempel. Gaa vi videre ud i Landet, forekommer det mig, at naar vi komme til Roskilde, vilde det være fuldt naturligt, om man under Underretten i Roskilde henlagde, ikke blot som nu foreslaaet, en af de Landjurisdiktioner, som have Tingsted og Kontor i Roskilde, men dem begge; det kunde naturligvis medføre, at man saa fra en eller begge disse Jurisdiktioner kunde blive nødt til at skære nogle Sogne bort, da Retskredsen